

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi
Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXII. Quis honor est debitus Reliquijs Sanctorum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

CALVINVS Infl. l. c. 14. §. 12. & l. 3. c. 20. §. 20. &c.
Hieria docent.

I. Mortuus pro viuis orare non constat ex S. Scriptura,
esseque incertum.

II. Si orent, orare solum in genere pro Ecclesia; pro ne-
mine singulatum.

III. Sanctos invocare, esse Inutile; quod auris non habe-
ant tam longas: Ese illud citum, quod gloria Christi Media
tioris obsecratur.

PAPISTA. Hoc vniuersè tenen-
dum est, iuste, licetè, & sanctè orari San-
ctos, vt orent pro nobis per IESVM Chri-
stum apud Deum; quibusunque ver-
bis quis vtatur. Nec enim de verbis, sed
de verborum sensu agitur. Ut si ores, S.
Petre miserere mei, salua me, sana, da
patientiam. &c. subaudi, pro me oran-
do Deum.

Nam sic & Paulus, Rom. 11. *Vt saluos*
facerem aliquos ex illis. 1. Cor. 9. *Vt omnes fa-*
cerem saluos; non vt Deus, sed vt seruus.

2. Tres personæ necessariò attendun-
tur in omni Sanctorum inuocatione:
Devs, qui adoratur; CHRISTVS, per
eius merita oratur: Sancti, quorum
intercessio petitur ad Christum. Vnde Aug. in Psal. 108. Oratio eius fiat in pec-
catum: *Oratio*, ait, *que non sit per Christum,* non solum non potest delere peccatum;
sed etiam ipsa fit peccatum. Vnde preces Ec-
clesiæ omnes rogant intercessionem San-
ctorum, per Christum Domini nstrum.

3. Itud Colos. 2. *Nemo vos seducat vo-*
lens in humilitate Angelorum, que non vidit.
&c. damnare intendit hæresin Simonis
Magi, qui cum Platoniciis docuit, quo-
dam Angelos, vt Deos minores, adora-
ri oportere; vt qui mundum fabricarint,
per prophetas locuti sint. &c. At hæc
idolatria est, aut Magia, de hac Irenæ
us l. 1. c. 20. Tertul. de præscript. Epiph. in si-
mone. &c. Damnatur in Conc. Laodic.
cap. 35.

QVÆSTIO XXII.

Quis Honor est RELIQVIIS debitus
Sanctorum?

HÆRESIARCH. I. ENOMIUS ANNO CCCLX. ana-
baptismi inuentor, Reliquiarum Sanctorum con-
temptor, non Christum fuisse, sed esse Deo se simili-
tem ascrebat, vt qui Dei substantiam intimè
pernoisset: miracula vero Diuorum meras dicebat
præstigias esse. 2. Huic in contemptu SS. Reliquia-
rum succedit Vigilantius, teste S. Hier. dicente Ter-
tii olim contra eandem hæresin Gnosticorum libri
Scorpiacum euulgasse. 3. Deinde sub annos 764. &c.
Const. Copronymus Imp. omnes ubique deleri iul-
fit Reliquias Sacras; teste Suida in vita illius. Fortè
quod ex Iudeorum & Samaritanorum hæresi iudi-
carent omnia corpora immunda. V. Vieles, & supra-
dicti, q. 20. & 21. eadem lue laborarunt.

LUTHERVS serm. de Cruce, Reliquias, vt Fidel-
um seductiones, atq. sub terram abscondendas iu-
dicat. Sic & Magdeburgenses Cent. 4. c. 6. &c.
Vide in Mendace Antipap. q. 7.

CALVINVS lib. de necessit. reformanda Ec-
cl. idem vrget his argumentis.

1. Quia Deut. vlt. Deus ab eo condic corpus Mo-
ysis, ne à Iuda ei adoraretur.

2. Quia, 2. Cor. 5. Iam non nouimus Christum se-
cundum carnem: minus Christianos mortuos.

3. Quia Col. 2. damnat omnem cultum arbitri-
arium, id est, non à Deo institutum: at talis est
reliquiarium.

4. Quia desiderium reliquiarum est
mater idololatriæ; nam earum veneratio est
Christi exhortificatio. Hinc obscienti Vigilantio cereorum accessiones ad sepulchra, sol-
lum hoc respondit S. Hieronymus; id mulier-
cularum esse, quæ zelum habent, non scientiam.

5. Quia supposititæ sunt pleraque reliquie.
Demum Calvinista, ubi possent, reliquias ex-
trahunt; velut & Ethnici.

PAPISTA. Quā sancta Deo in lege
Veteri, & in Noua Christo, fuerit reue-
rentia Reliquiarū; noster è S. Scripturis
docet Antich. p. 1. q. 23. Quā eadē Fidelib.
digna sit & iusta, meus demonstrat Lu-
thero. c. p. 1. q. 78. Quā calumniose tradu-
cta proscindatur ab hæreticis, meus Men-
dex Antipap. p. 1. q. 7. verissime docet. Cæ-
terum

Aa

terum hoc loci argutatiunculas omni- memorias signū est adorationis: Quā
no futilles refutare non dedignabor.

AD I. Quid si dicerem Moysen non mortuum, nec sepultum; sed translatū cum Henoch & Helia? Ita S. Hilar. in c. 17. Mat. Ambr. l. 1. de Cain. c. 2. Greg. Nys. Sed cedo Ruperto in Deut. vlt. & Philoni, id solidē refellentibus. Probabilius, tuisse gloriole à Domino sepultum, ait Occumenius in epist. Iude: & occultatum; ait Chrys. hom. 5. in Matt. ne pro Deo coleretur; Ut cultus est, 4. Reg. 18. æneus serpens, qui signum duntaxat fuerat salutis.

At apud Christianos nunquam vel auditum est, Sanctos, eorumque reliqui as pro Deo cultas fuisse.

AD II. Non nouimus Christum secundum carnem mortalem; sed immortalem: & quæ in mortali gessit sancta, sancte recolimus; Ceu iussi, 1. Cor. ii. Mortem Domini annunciatibis. Hebr. 12. Recogitate eum, qui tales adū. seipsum sustinuit maledictionem.

AD III. Reliquiarum cultus non est ab hominibus institutus; sed Inspiratus à Deo in utroque testamento; Et Christi doctus exemplis sua in fimbria, in umbra Petri. &c. Dein Col. 2. ἐθεοθηγονία significat cultum superstitionis iuxta S. Hieronymum; non vero ab hominibus excoxitatum.

At reliquiarum cultus sanctus est; non superstitionis.

AD IV. Tantum abest à nobis idola- latrīa periculum, ut in translationibus, cantetur: Co- fundantur omnes, qui adorant simulacra. Sic teles Rusinot. l. c. 35. in S. Babylō translatione cantatum prodūtur. Neque cereorum vius ad Sanctorum

memorias signū est adorationis: Quā non offeruntur vt sacrificia; sed accedunt in signum Letitiae inter fideli Glorie inter Cœlites, Vitæ beatæ in Deo. S. Hieronymus autem respondet Vigilatio de errore putantium martyris cereolis illustrari. Quem errorem vim probat; sic approbat vsum cereorum.

Sicut & S. Augustinus arguit Agapitas ad sepulcra Sanctorum, ob abusum epulandi, non ob eorum visitationem.

AD V. Ne reliquiae autem vlla obtrudantur suppositiæ, vigilans; cautum est per Ecclesiam pluribus Concilijs: Ut in meo Lutherio-cal. par. 1. 78. ostendi.

Demum age, Ecquid est, quod Reliquiarum sacrarum cultum adeo Universalem reddidit per orbem unius? Ut remotæ, celebres, frequenter ad sepulcra Sanctorum fierent Peregri nationes, Orationes longæ & mulæ, Sumptus immensi, & tot Basilicæ collocarentur?

Quid? Beneficia innumera, & maxima; publica, priuata; Secundata bella pax reducta, firmata: hostilitates probitæ, fractæ; mortalitates auersæ; sedatae tempestates; necessitates expeditæ, sanitates redditæ; aliaque utilitates iuxta in prosperis & aduersis impetratae.

2. Accedunt MIRACULA in ipsi Sanctorum corporibus demonstrata in sepulcris, in undis, in flammis, interferas, inter barbaros, hereticos, &c.

3. INVENTIONES autem quot, quāq; mirabiles ac glorioſas dedit sāpe Deus?

4. TRANSLATIONES vero quāc; celebres ac memorabiles factæ prodūtur?

5. In primis illustre centeo, quod Ritu per-

superperuo obseruatum inuenio; ut cse-
se prorsus Apostolicum videatur.

SVB ALTARIBVS recondi Sanctorū reliquias, sua peculiari sanctitate in le-
gem abut per omnem omnium etatum
ac locorum Ecclesiam. Vt euidem exi-
stimem, idcirco S. Ioanni, *Apoc. 6.* ani-
mas Martyrum sub Altari ostensas;
quod eorum in terris corpora sub aris
requiescere consuerent. Quo hono-
re publico haud sc̄. o num insignior sit
alter.

Nulla enim gens usquam fuit, quæ a-
ris suis quicquam sanctius duxerit. Hæ-
zyla dabant confugis; his ad genicula-
batur; ad has Numen iratum placaba-
tur.

Apud Christianos vero Ara Thro-
nus Dei titulusque Christi reputatur,
& Christum in Ecclesia representat:
Accedit sub ara reliquiae Animas Iu-
storum in Manu Dei esse, in quo Chri-
sto beate requiescere, nos admonent.
Quod iustior cereorum ad ea, aliaque
Sanctorum sepulera, est usus: De quo vi-
de *Bell. 2. de Sanctis. 6. 3. & 4.*

Et quid dignum iatis ijs praestes Cor-
poribus,

1. Quæ sanctorum Organa fuerunt
animarum ad opera bona, tot, tanta?

2. Ad Miracula?

3. Ad claritatem Christi transfor-
mandam? &c.

QVÆSTIO XXIII.

Quo temporum successu processit ICO-
NOMACHIA?

HÆRESIARCH. Iconomachus certus aliquis,
qui primus fuerit, repertu difficilis est. Ceterum

constat illud, autores Iconomachie diuersis extitisse
et. ibus aut Iudeos, aut Mahometanos, aut Magos:
Quos auos hodierni sequuntur Lutherico-caluni-
stæ.

1. **IUDAIS** primi videntur Iconomachi sui s̄. vt qui
in suo Thalmud Christianorum Ecclesias esse idolol-
atricas dicunt. Et dicuntur ijs sepius Iconomachi in
Synodo VII.

2. **XENALAS** Persa seruus profugus se baptiz-
tum tenuit in Episcopum, anno 485. Negabat
decreta vt Deus, Christus, Angeli, cum spiritu itus,
corpo et pingantur sculpturæ effigie nec Sp. San-
ctus specie columbae pingendum.

3. **SAMARITANI** anno 574. teste *Niceno Concil. II.*
immanentes per Syriam sunt in imagines debacchati.

4. **EZ DBS** Rex Arabum Mahometanus ab mago
hebreo inductus sub anno 700. evanescit late 100-
nas. Nec annum superoxit, cui hebreus in præmi-
um Iconomachie XX.X. annos vita promiserat: teste
Synodo VII. act. 3.

5. **LEO ISAVRICVS** sub anno 716. ab Iudeis per-
tulatus editio picturas & sculpturas ex ecclesiis pro-
scripsit, obstantes Christianos multos contrucida-
uit. teste *Zonara. Cedreno. Etc.*

6. **CONST.** Copronymus patri immanior successit
necromanticus & Nestorianus. Anno 764. sed una
cum istis occidit & Iconomachia.

7. Post annum 800. recruduit bellum istud per Leo-
nem Armeonium. Mich. Balbum, & Theophilum Im-
pp. Iudaizantes & necromanticos: *refibis ijdem.*

8. Sub idem tempus & in Occidente Claudius in
Hispania Episcopus imagines templis eiecit.

9. Sub anno 1367. **VVICLEFFVS** easdem infecta-
tus est: discipuli eius sciuus demoliti sunt: teste
Tho. Waldensis 1. sit. 19.

LUTHERANORVM primus And. Carolstadius anno
1521. removit e templis imagines.

LUTHERVS, teste *Cochlea in vita*, factum proba. it;
sed quod se facili autorem maluisset, cum de non pe-
nitita ab se facultate increpabat. Ex eo, velut agmine
facto, Iconomachiam inuaserunt furentes: classicum
conciuerunt Magdeburgenses *Cent. 8. 9. 10.*

CALVINISTAS vero comprimis Iconomachiam si-
bi velut propriam vendicant; vi, quas prædicti s̄ da-
re primas ætatis debent, easdem cis præcipiant immo-
niatis.

Dux belli Calvinus *Infl. l. 1. c. 11. & l. 4. c. 9 §. 9.* Vbi
qua tria asserta falso vide in meo *Lutherico calv. par. 1.*
q79.

PAPISTA. Quæ tria negant Luther-
eo calvinistæ; semper afferuit Eccle-
sia.

I. Imaginem Dei ac Spirituum recte
Aa 2 pin-

